

‘กฤษบุรี’ เลี้ยงผึ้งกล่อ่งสกัดช้างป่า

แก้ปัญหาขาดแคลน-สัตว์
‘ใช้รักกลล่อรุนแรง’

'กฤษบุรี' เลี่ยงพึ่ง แก้ปัญหาคัดแย้งคน 'ใช้รักลดรุนแรง'

พลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างในพื้นที่ กฤษบุรี หลังจากพบซากช้างป่า เพศผู้ มีงา อายุ 20 ปี ถูกยิงด้วยปืนไรเฟิล ที่หมู่ 8 บ้านพุดอน ต.หามขาม อ.กฤษบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 12 มกราคมที่ผ่านมา ล่าสุดได้รับการยืนยันแนวทางการสอบสวนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเกิดจากปัญหาช้างป่าบุกเข้าทำลายพืชไร่ในพื้นที่ปลูกสับปะรดและสวนยางพารา มากกว่าประเด็นการฆ่าเพื่อตัดงาไปขาย หลังเกิดเหตุแม้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถคลี่คลายคดีได้ แต่หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชุมเพื่อวางมาตรการแก้ไขปัญหาระยะสั้นและระยะยาว

สำหรับแนวทางใหม่ที่น่าสนใจเพื่อแก้ไขปัญหาคัดแย้ง

ระหว่างคนกับช้าง มีความคืบหน้า หลังจาก นางรชยา อาคะจักร นักวิจัยจากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จากสถานีวิจัยสัตว์ป่าภูหลวง จ.เลย ได้รับคำสั่งจากอธิบดีกรมอุทยานฯ ให้เดินทางไปติดตามการเลี้ยงผึ้งกล่องนำร่องจาก

รชยา อาคะจักร

ต้นแบบการเลี้ยงผึ้งป้องกันช้างป่าบุกที่ทำกินประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรกร หลังจากที่ผ่านมามีปัญหาผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าในพื้นที่เป้าหมายเร่งด่วนที่ ต.หามขาม อ.กฤษบุรี เนื่องจากแนวทางนี้ประสบความสำเร็จในหลายพื้นที่ที่ถูกช้างป่ารบกวน

นางรชยาบอกว่า ได้นำกล่องผึ้งล่อม 40 ชุด แหวนเป็นรั้วรอบพื้นที่ของนางปราณี แจ่มแจ้ง เกษตรกรเจ้าของไร่สับปะรดที่บ้านรวมไทย จากนั้นได้แนะนำการฝึกเลี้ยงเป็นระยะเวลา 1-2 เดือน เพื่อให้ผู้เลี้ยงมีความคุ้นเคย เนื่องจากประสิทธิภาพที่สำคัญของรั้วรังผึ้ง เพื่อป้องกันช้างป่า ต้องมีการเลี้ยงที่ดี มีคุณภาพ ผึ้งต้องมีความแข็งแรง มีการดูแลที่ดีตามหลักวิชาการ สำหรับการดำเนินการนำร่องที่ไร่สับปะรดของเกษตรกรต้นแบบที่บ้านรวมไทยได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

"ในอนาคตชาวไร่สับปะรดจะมีรายได้เสริมจากการขายน้ำผึ้ง ล่าสุดมีเกษตรกรหลายรายให้ความสนใจ โดยขอให้ทีมวิจัยไปทำการศึกษาความเหมาะสมเพิ่มอีกหลายจุด ซึ่งยืนยันว่าสามารถดำเนินการได้ หลังจากนำรายงานความต้องการเลี้ยงผึ้งกล่อง และผลการสำรวจพื้นที่เสนอถึงผู้บริหารกรมอุทยานฯ เพื่อหาแนวทางในการสนับสนุนงบประมาณในปีต่อไป"

นางรชยาบอกว่า พื้นที่ อ.กฤษบุรี จะต่างจากพื้นที่อื่นที่มีการทำรั้วกันช้างได้ผลดีจากผึ้งกล่อง เนื่องจากพบว่าพื้นที่ปลูกสับปะรดเป็นบริเวณกว้าง 50-100 ไร่ ทำให้การเลือกไร่นาแบบจะต้องพิจารณาจากพื้นที่ที่ช้างป่าออกมาหากินใกล้พื้นที่ทำกินบริเวณด้านหน้าโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากฤษบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ประจวบคีรีขันธ์ หรือโครงการกฤษบุรี เป็นจุดรอยต่อใกล้แนวเขตอุทยานแห่งชาติกฤษบุรี ส่วนการดำเนินการในพื้นที่ป่าละอู ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ ที่มีช้างป่าขนาดใหญ่ออกมาบุกรุกในพื้นที่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ก็อยู่ในแผนของกรมอุทยานฯ ที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาคัดแย้ง แต่ประชาชนในพื้นที่ชุมชนเมืองยังไม่มี ความ

พร้อมทำโครงการเท่าที่ควร ที่สำคัญการทำโครงการนี้ให้ได้ผลดีจะต้องได้รับการยอมรับจากชุมชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ต้องมีความพร้อมในการสนับสนุน

นักวิจัยจากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กล่าวอีกว่า สำหรับรั้วรังผึ้งป้องกันพื้นที่เกษตรและที่อยู่อาศัยจากช้างป่า ถูกร้อยเรียงจากเรื่องราวระหว่างช้างป่า ชุมชน อาชีพ วนเกษตรและความพอเพียงการดำเนินงานจึงมีความหมาย เนื่องจากวัตถุประสงค์ของรั้วรังผึ้งมีเพื่อป้องกันและปกป้องพื้นที่ตามแนวทาง "small field small farm" จากช้างป่าในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อช้าง เป็นอาชีพทางเลือก เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรที่กำลัง

รี'เลียงผึ้งกล่องสกัดข้างป่า

หาขัดแย้งคน-สัตว์

รักลดรุนแรง'

คนกับช้างไม่ให้นานปลายมากยิ่งขึ้น โดยอำเภอจะจัดหางบประมาณบางส่วนเพื่อสนับสนุน

“สำหรับแนวทางการแก้ไข ด้านอื่น ยอมรับว่าชาวบ้านบางส่วนยังมีความขัดแย้งกรณีการทำคูกันช้างในบางพื้นที่ การสร้างรั้วกันช้างที่ทางราชการสามารถใช้งบประมาณดำเนินการได้เพียง 10 กิโลเมตร (กม.) จากแนวเขตรอยต่อยาวกว่า 40 กม. เนื่องจากระยะ 10 กม. ที่จะสร้างมีการปักปันแนว

เขตที่ชัดเจน และจากการประชุมชาวบ้านที่ผ่านมาทุกคนพร้อมใจกันสาบานว่าจะไม่ทำร้ายช้างที่เข้ามาหากินในพื้นที่”

ด้านนายธรรมบุญ เต็มไชย หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จ.เพชรบุรี กล่าวว่า จากการสำรวจข้อมูลช้างป่าในพื้นที่ป่ากุยบุรีและป่าแก่งกระจานในผืนป่าตะวันตก ตั้งแต่ปี 2540-2560 พบว่าปัจจุบันประชากรช้างป่ามีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง คาดว่าในปี 2570 ประชากรช้างป่าจะมีมากถึง 600 ตัว จากปัจจุบันมีกว่า 230 ตัว ดังนั้น ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันหาแนวทางเตรียมการรับมือเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาช้างป่าดันออกมาในพื้นที่เกษตรกรรม เนื่องจากขาดแคลนแหล่งอาหาร ทุกฝ่ายต้องทบทวน พร้อมสร้างความเข้าใจร่วมกับคนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาอาชีพทางเลือกให้คนอยู่กับช้างป่าได้อย่างยั่งยืน

สุรยุทธ์ ยงชัยยุทธ

จากพื้นที่...
จากพบ...
ไร ทำให้...
งป่าออก...
รอนุรักษ์...
บุรี อัน...
โครงการ...
าติกุยบุรี...
ใหญ่ ที่มี...
อย่างต่อ...
การแก้ไข...
มีความ

พร้อมทำโครงการเท่าที่ควร ที่สำคัญการทำโครงการนี้ให้ได้ผลดีจะต้องได้รับการยอมรับจากชุมชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ต้องมีความพร้อมในการสนับสนุน

นักวิจัยจากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชกล่าวอีกว่า สำหรับรั้วรั้งผึ้งป้องกันพื้นที่เกษตรและที่อยู่อาศัยจากช้างป่า ถูกร้อยเรียงจากเรื่องราวระหว่างช้างป่า ชุมชน อาชีพ วนเกษตรและความพอเพียงการดำเนินงานจึงมีความหมาย เนื่องจากวัตถุประสงค์ของรั้วรั้งผึ้งมีเพื่อป้องกันและปกป้องพื้นที่ที่ตามแนวทาง “small field small farm” จากช้างป่าในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อช้าง เป็นอาชีพทางเลือก เพื่อเป็นทางออกให้กับเกษตรกรที่กำลัง

เผชิญหน้ากับปัญหาช้างป่า และเพื่อการดำเนินชีวิตต่อไปและสำคัญที่สุดคือความรักที่ให้กับและกันระหว่างคนและช้างป่า ลดข้อขัดแย้งที่ต้องหาทางออกที่ดีด้วยความรัก

ขณะที่ นายชาติ จันทวีระชัย นายอำเภอกุยบุรีกล่าวว่า ชาวบ้านในหมู่บ้านย่านซื่อ พุบอน และรวมไทย ซึ่งมีพื้นที่ทำกินบริเวณแนวเขตรอยต่ออุทยานแห่งชาติกุยบุรี มีโขลงช้างป่าออกมาหากินรบกวนพืชไร่ ให้ความสนใจแนวทางป้องกันปัญหาโดยการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ในกล่อง หลังจากมีการทำโครงการนำร่องจะประสานไปที่ทีมนักวิจัยเพื่อป้องกันปัญหาผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่าง